TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2016. gada 14. jūlijā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Publiski pakalpojumu līgumi — Direktīva 2004/18/EK — 53. panta 2. punkts — Piešķiršanas kritēriji — Saimnieciski visizdevīgākais piedāvājums — Vērtēšanas metode — Novērtējuma noteikumi — Līgumslēdzējas iestādes pienākums iepirkumā norādīt piešķiršanas kritēriju novērtējumu — Pienākuma apjoms

Lieta C-6/15

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Raad van State* (Valsts padome, Beļģija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2015. gada 6. janvārī un kas Tiesā reģistrēts 2015. gada 12. janvārī, tiesvedībā

TNS Dimarso NV

pret

Vlaams Gewest .

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], tiesneši K. Likurgs [*C. Lycourgos*], E. Juhāss [*E. Juhász*] (referents), K. Vajda [*C. Vajda*] un K. Jirimēe [*K. Jürimäe*],

ģenerāladvokāts P. Mengoci [*P. Mengozzi*],

sekretārs I. Illēši [*I. Illéssy*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2016. gada 13. janvāra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *TNS Dimarso NV* vārdā – *P. Flamey*, *G. Verhelst* un *A. Lippens*, *advocaaten*,

— Beļģijas valdības vārdā – *J.-C. Halleux* un *N. Zimmer*, kā arī *C. Pochet*, pārstāvji, kuriem palīdz *R. Vander Hulst*, *D. D'Hooghe* un *N. Kiekens*, *advocaten*,

— Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kam palīdz *S. Varone*, *avvocato dello Stato*,

— Eiropas Komisijas vārdā – *E. Manhaeve* un *A. Tokár*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2016. gada 10. marta tiesas sēdē,

* Tiesvedības valoda – holandiešu.

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 31. marta Direktīvas 2004/18/EK par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru (OV 2004, L 134, 114. lpp.), 53. panta 2. punktu, ņemot vērā vienlīdzīgas attieksmes pret pretendentiem principu un no tā izrietošo pārskatāmības pienākumu.

2 Šis lūgums tika iesniegts tiesvedībā, kurā *TNS Dimarso NV* (turpmāk tekstā – "*Dimarso*") vēršas pret *Vlaams Gewest* (Flandrijas reģions) saistībā ar pretendentu piedāvājumu vērtēšanas metodes tiesiskumu pēdējās minētās iestādes organizētā pakalpojumu publiskā iepirkuma procedūrā.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 Direktīvas 2004/18 preambulas 46. apsvērumā ir noteikts:

"Līgumu slēgšanas tiesības jāpiešķir, pamatojoties uz objektīviem kritērijiem, kas nodrošina atbilstību pārredzamības, nediskriminēšanas un vienādu iespēju principam un kas garantē piedāvājumu novērtēšanu efektīvas konkurences apstākļos. Tādēļ ir ieteicams ļaut piemērot tikai divus piešķiršanas kritērijus – "viszemākā cena" un "ekonomiski visizdevīgākais piedāvājums".

Lai līguma slēgšanas tiesību piešķiršanā nodrošinātu vienlīdzīgas attieksmes principa ievērošanu, ieteicams paredzēt Tiesas praksē noteiktu pienākumu nodrošināt pārredzamību, kas vajadzīga, lai visi pretendenti būtu pamatoti informēti par kritērijiem un pasākumiem, kurus piemēros, lai noteiktu saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu. Tādēļ līgumslēdzēju iestāžu pienākums ir laikus norādīt līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas kritērijus un katra šāda kritērija relatīvo novērtējumu, lai piedāvājuma gatavošanas laikā pretendenti būtu par tiem informēti. Pienācīgi pamatotos gadījumos, kuru iemeslus tām jāspēj nosaukt, līgumslēdzējas iestādes var nenorādīt piešķiršanas kritēriju novērtējumu, ja to nav iespējams iepriekš noteikt, jo īpaši līguma sarežģītības dēļ. Šādos gadījumos līgumslēdzējām iestādēm/subjektiem ir pienākums norādīt kritērijus to nozīmīguma secībā.

Ja līgumslēdzējas iestādes izvēlas līguma slēgšanas tiesības piešķirt par ekonomiski visizdevīgāko piedāvājumu, tad tās novērtē piedāvājumus, lai noteiktu, kurš ir visizdevīgākais. Lai to paveiktu, tās nosaka ekonomiskos un kvalitātes kritērijus, kuru kopumam jānodrošina iespēja noteikt līgumslēdzējai iestādei ekonomiski visizdevīgāko piedāvājumu. Šo kritēriju noteikšanas pamats ir līguma priekšmets, jo ar tiem ir jābūt iespējamam novērtēt piedāvājuma efektivitāti attiecībā pret līguma priekšmetu, kā noteikts tehniskajās specifikācijās, un noteikt visizdevīgāko piedāvājumu.

[..]"

4 Direktīvas 2004/18 2. pantā ir noteikts:

"Līgumslēdzējas iestādes pret visiem komersantiem izturas vienādi un nediskriminējoši un rīkojas pārredzami."

5 Šīs direktīvas 53. pantā "Līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas kritēriji" ir noteikts:

"1. "Neierobežojot valsts normatīvos un administratīvos aktus par noteiktu pakalpojumu atalgošanu, valsts līgumu slēgšanas tiesības līgumslēdzējas iestādes piešķir, pamatojoties uz kritērijiem, kas ir vai nu:

a) ja izvēlas piedāvājumu, kas ir ekonomiski visizdevīgākais no līgumslēdzējas iestādes viedokļa – dažādi kritēriji saistībā ar konkrētā valsts [publiskā iepirkuma] līguma priekšmetu, piemēram, kvalitāte, cena, tehniskā vērtība, estētiskās un funkcionālās īpašības, vides raksturlielumi, ekspluatācijas izmaksas, izmaksu lietderība, garantijas remonts un tehniskā palīdzība, piegādes datums un piegādes vai darbu pabeigšanas laikposms; vai

b) tikai zemākā cena.

2. Neierobežojot šā punkta trešās daļas noteikumus, 1. punkta a) apakšpunktā minētajā gadījumā līgumslēdzēja iestāde līguma paziņojumā vai līguma dokumentos, vai – cenu aptaujas gadījumā – aprakstošajā dokumentā nosaka relatīvo novērtējumu, ko tā piešķir katram no kritērijiem, kuri izraudzīti, lai noteiktu ekonomiski visizdevīgāko piedāvājumu.

Šo novērtējumu var izteikt, norādot vērtību diapazonu un tam atbilstīgu maksimālo izkliedi.

Ja pēc līgumslēdzējas iestādes domām novērtējumu nav iespējams noteikt pierādāmu iemeslu dēļ, tad līgumslēdzēja iestāde līguma paziņojumā vai līguma dokumentos, vai – cenu aptaujas gadījumā – aprakstošajā dokumentā kritērijus norāda dilstošā to svarīguma secībā."

Beļģijas tiesības

6 1993. gada 24. decembra Likuma par publisko iepirkumu un par noteiktiem būvdarbu, piegāžu un pakalpojumu līgumiem 16. pantā, redakcijā, kas piemērojama pamatlietā, ir noteikts:

"Vispārējā vai slēgtā iepirkuma procedūrā līguma slēgšanas tiesības piešķir pretendentam, kurš iesniedzis visizdevīgāko atbilstošo piedāvājumu, ņemot vērā piešķiršanas kritērijus, kuri jānorāda īpašā specifikācijā vai attiecīgā gadījumā paziņojumā par līgumu. Līguma slēgšanas tiesības piešķir pretendentam, kurš iesniedzis visizdevīgāko atbilstošo piedāvājumu, atbilstoši specifikācijā vai attiecīgā gadījumā paziņojumā par līgumu norādītajiem piešķiršanas kritērijiem. Piešķiršanas kritērijiem ir jābūt saistītiem ar iepirkuma priekšmetu, piemēram, preču vai pakalpojumu kvalitāti, cenu, tehnisko vērtību, estētiku un funkcionalitāti, vides īpašībām, sociālas un ētiskas dabas apsvērumiem, izmantošanas izmaksām, rentabilitāti, pēcpārdošanas apkalpošanu un tehnisko palīdzību, piegādes datumu un piegādes vai izpildes termiņu. [..]"

7 1996. gada 8. janvāra Karaliskā lēmuma par būvdarbu, piegāžu un pakalpojumu publiskajiem iepirkumiem un publisko būvdarbu koncesiju 115. pantā, redakcijā, kas piemērojama pamatlietā, ir noteikts:

"Līgumslēdzēja iestāde izvēlas atbilstošu piedāvājumu, kuru tā uzskata par visizdevīgāko, atbilstoši konkrētajam iepirkumam piemērojamajiem kritērijiem. [..]

Neskarot normatīvus un administratīvus noteikumus par atlīdzību par noteiktu pakalpojumu sniegšanu, līgumslēdzēja iestāde īpašā specifikācijā un attiecīgā gadījumā paziņojumā par līgumu norāda visus piešķiršanas kritērijus, ja iespējams, secībā no svarīgākā uz mazāk svarīgo, par to izdarot attiecīgu piebildi specifikācijā. Ja šādas piebildes nav, visiem kritērijiem ir vienāda nozīme.

[..]"

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

8 Ar 2012. gada 31. janvārī *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicētu paziņojumu par līgumu Flandrijas reģions uzsāka publiskā iepirkuma procedūru, lai noslēgtu pakalpojumu līgumu "Woonsurvey 2012: survey naar de woning en de woonconsument in Vlaanderen", kura mērķis bija veikt pētījumu par mājokļiem un mājokļu patērētājiem Flandrijā (Beļģija). Līguma paredzētā summa bija EUR 1 400 000, ieskaitot pievienotās vērtības nodokli (PVN).

9 Šajā paziņojumā par līgumu bija minēti divi līguma piešķiršanas kritēriji:

"1 Piedāvājuma kvalitāte (50/100) Faktiskā darba sagatavošanas, organizācijas un izpildes un datu ievades un pirmās apstrādes kvalitāte. Piedāvātajiem pakalpojumiem ir jābūt aprakstītiem pēc iespējas detalizētāk. No piedāvājuma ir skaidri jāizriet, ka pretendents ir spējīgs nodrošināt visu publiskā iepirkuma līguma izpildi (minimāli 7000 paraugu vienību/maksimāli 10 000 paraugu vienību) paredzētajā 12 mēnešu izpildes termiņā.

2 Cena (50/100) Publiskā iepirkuma līguma izpildes izmaksas attiecībā uz pamatparaugu (7000 paraugu vienību) un izmaksas atsevišķi par sniegtajām 500 papildu adresēm (iekļaujot PVN)."

10 Saskaņā ar protokolu par kvalitatīvo atlasi četri pretendenti bija iesnieguši piedāvājumus, kuri tehniskās kompetences ziņā atbilda minimālajām prasībām. 2012. gada 23. marta piešķiršanas protokolā piedāvājumu vērtēšanas veids bija izklāstīts šādi:

"Pēc tam komiteja veica piedāvājumu vērtēšanu.

Četri piedāvājumi tika vērtēti un savstarpēji salīdzināti atbilstoši iepriekš minētajiem kritērijiem. Vispirms piedāvājumi tika pārbaudīti un vērtēti atbilstoši "kvalitātes" kritērijam. Katram piedāvājumam vienbalsīgi tika piešķirta noteikta atzīme (ļoti labi – apmierinoši – vāji). Tad tika piemērots "cenas" kritērijs.

Pamatojoties uz šīm atzīmēm, tika noteikts galīgais sarindojums."

11 No piešķiršanas protokola izriet, ka attiecībā uz pirmo kritēriju, proti, uz piedāvājumu kvalitāti, *Dimarso* un divi citi pretendenti saņēma atzīmi "ļoti labi" un ceturtais piedāvājums tika novērtēts ar atzīmi "vāji". Attiecībā uz otro kritēriju, proti, cenu, piešķiršanas protokolā ir norādīts šādi:

"Pārskats:

Šajā pārskatā ir ietverta cena par, pirmkārt, pamatlīguma izpildi (7000 paraugu vienību) un, otrkārt, par interviju veikšanu blokos pa 500 (cena ar PVN):

"Piedāvājums	Kritērijs 2(a) – Cena (ar PVN) par pamata paraugiem (N= 7000)	Kritērijs 2(b) – Cena (ar PVN) par interviju veikšanu blokos pa 500
[Dimarso]	987 360,00 [euro]	69 575,00 [euro]
Ipsos Belgium NV	913 570,00 [euro]	55 457,00 [euro]
New Information & Data NV	842 607,70 [euro]	53 240,00 [euro]
Significant GfK NV	975 520,15 [euro]	57 765,40 [euro]"

12 Atbilstoši šiem diviem kritērijiem pretendentu galīgais sarindojums piešķiršanas protokolā bija šāds:

"Vieta	Piedāvājums	1. kritērijs	Kritērijs 2(a)	Kritērijs 2(b)
1	*Ipsos Belgium NV*	ļoti labi	913 570,00 [euro]	55 457,00 [euro]
2	*Significant GfK NV*	ļoti labi	975 520,15 [euro]	57 765,40 [euro]
3	*[Dimarso]*	ļoti labi	987 360,00 [euro]	69 575,00 [euro]
4	*New Information & Data NV*	vāji	842 607,70 [euro]	53 240,00 [euro]"

13 Ar Flandrijas reģiona 2012. gada 11. aprīļa lēmumu līguma slēgšanas tiesības Flandrijas enerģijas, mājokļu, apdzīvoto vietu un sociālās ekonomikas ministrs piešķīra līguma slēgšanas tiesības *Ipsos Belgium*. Ar 2012. gada 14. jūnijā iesniegto prasību *Dimarso* lūdz šo lēmumu atcelt. Prasītājs uzskata, ka apstrīdētajā lēmumā piedāvājumi ir vērtēti, izmantojot novērtēšanas skalu "ļoti labi – apmierinoši – vāji", kas paziņojumā par iepirkumu saistībā ar piedāvājumu kvalitātes kritēriju nav minēta, un pamatojoties uz "cenas" komponentēm, kas norādītas saistībā ar cenas kritēriju, neveicot piedāvājumu atbilstošu pārbaudi, salīdzinājumu un galīgo vērtējumu atbilstoši specifikācijā minētajiem piešķiršanas kritērijiem, tostarp novērtējumu 50/100 attiecībā uz katru specifikācijā norādīto kritēriju.

14 *Raad van State* (Valsts padome, Beļģija) norāda, ka gan Direktīvas 2004/18 preambulas 46. apsvērumā, gan tās 53. panta 2. punktā ir aplūkoti vienīgi "kritēriji" un to "relatīvais novērtējums", bet vērtēšanas metode un novērtējuma noteikumi nekur nav skaidri minēti. Iesniedzējtiesa uzsver, ka izvēlētā vērtēšanas metode nav neitrāla, bet, gluži pretēji, tā var būt noteicoša piedāvājumu vērtēšanā atbilstoši piešķiršanas kritērijiem. Kā piemēru šajā ziņā tā min piešķiršanas cenas kritēriju, kura ietvaros līgumslēdzēja iestāde var izšķirties, piemēram, par labu samērīguma noteikumam, vai arī piešķirt maksimālo atzīmi viszemākās cenas piedāvājumam, vai arī novērtēt ar nulli piedāvājumu par visaugstāko cenu un piemērot lineāro interpolāciju piedāvājumiem par vidēju cenu, vai arī maksimāli sniegt priekšrocības piedāvājumam par vidēju cenu.

15 2008. gada 24. janvāra spriedumā *Lianakis* u.c. (C-532/06, EU:C:2008:40) 38., 44. un 45. punktā Tiesa atzina, ka Padomes 1992. gada 18. jūnija Direktīvas 92/50/EEK par procedūru koordinēšanu valsts pakalpojumu līgumu piešķiršanai (OV 1992, L 209, 1. lpp.) 36. panta 2. punktam, kas būtībā ir analoģisks Direktīvas 2004/18 53. panta 2. punktam, ir pretrunā, ja līgumslēdzēja iestāde pēc specifikācijas vai paziņojuma par iepirkumu publicēšanas nosaka novērtējuma koeficientus un noteikumus, kā arī kādā no šiem dokumentiem minēto piešķiršanas kritēriju apakškritērijus, ja šie noteikumi un novērtējuma koeficienti, kā arī apakškritēriji nav iepriekš darīti zināmi pretendentiem. Tādējādi Tiesa esot atzinusi, ka ne tikai "novērtējuma koeficientu", bet arī "apakškritēriju" noteikšana *ex post* ir pretrunā Savienības tiesībām.

16 Iesniedzējtiesa norāda, ka jautājums, kas jāatrisina šajā lietā, ir tāds, vai Tiesa ar šo papildu atsauci uz "apakškritērijiem" bija domājusi arī veidu, kādā norisinās piešķiršanas kritēriju novērtēšana, kas ir līdzīgs novērtēšanas noteikumiem. Līdz ar to nebūtu tik vienkārši noraidīt argumentāciju, ka, izmantojot jēdzienu "apakškritērijs", Tiesa ir domājusi arī vērtēšanas metodi. Katra ziņā arī no 2008. gada 24. janvāra sprieduma *Lianakis* u.c. (C-532/06, EU:C:2008:40) gluži skaidri neizriet, ka pati vērtēšanas metode arī ir jāpaziņo pretendentiem, un vēl jo mazāk – ka šī metode vienmēr ir jānosaka iepriekš. Katrā ziņā no tā esot iespējams secināt, ka jautājums minētajā lietā konkrēti neattiecās uz vērtēšanas metodes noteikšanu *ex post* un ka līdz ar to šim jautājumam nebija tāds pats tvērums kā jautājumam šajā lietā.

17 Iesniedzējtiesa norāda, ka Tiesa arī skaidri nav izskatījusi šo aspektu 2011. gada 21. jūlija spriedumā *Evropaïki Dynamiki/EMSA* (C-252/10 P, nav publicēts, EU:C:2011:512), kurā, atsaucoties uz 2008. gada 24. janvāra spriedumu *Lianakis* u.c. (C-532/06, EU:C:2008:40), tā uzsver faktu, ka

apakškritēriju izmantošanas un to atbilstošā novērtējuma likumība vienmēr ir jāizvērtē, ņemot vērā vienlīdzīgas attieksmes principu un no tā izrietošo pārskatāmības pienākumu. Tādēļ iesniedzējtiesa uzskata, ka šie spriedumi nesniedz atbildi – vismaz ne izšķirošu – uz pamatlietā radušos jautājumu, proti, vai piedāvājumu vērtēšanas metode – konkrētā metode, kuru līgumslēdzēja iestāde grasās izmantot šo piedāvājumu vērtēšanā, – arī pretendentiem ir jādara zināma jau iepriekš.

18 Ņemot vērā šos apsvērumus, *Raad van State* (Valsts padome) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai Direktīvas 2004/18[..] 53. panta 2. punkts nesaistīti un kopsakarā ar Eiropas tiesībās noteiktajiem vienlīdzības un pārredzamības principiem publiskā iepirkuma jomā ir jāinterpretē tādējādi, ka, ja līguma slēgšanas tiesības tiek piešķirtas pretendentam, kurš, kā uzskata līgumslēdzēja iestāde, ir iesniedzis saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu, līgumslēdzējai iestādei ir vienmēr iepriekš jānosaka un paziņojumā par līgumu vai iepirkuma procedūras specifikācijās jānorāda vērtēšanas metode vai novērtējums neatkarīgi no to paredzamības, parastā rakstura vai piemērošanas jomas, atbilstoši kuriem piedāvājumi tiks izvērtēti saskaņā ar piešķiršanas kritērijiem vai apakškritērijiem,

vai,

ja šāda vispārēja pienākuma nav, tādējādi, ka pastāv tādi apstākļi – kā tostarp šī novērtējuma piemērošanas joma, neparedzamība vai netipiskais raksturs –, kuros šāds pienākums tomēr pastāv?"

Par prejudiciālo jautājumu

19 Ar savu jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīvas 2004/18 53. panta 2. punkts, ņemot vērā vienlīdzīgas attieksmes principu un no tā izrietošo pārskatāmības pienākumu, ir interpretējams tādējādi, ka gadījumā, kad pakalpojumu publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesības ir jāpiešķir atbilstoši kritērijam par saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu no līgumslēdzējas iestādes viedokļa, tai potenciālajiem pretendentiem iepirkuma specifikācijā vai paziņojumā par līgumu vienmēr ir jādara zināma vērtēšanas metode vai novērtējuma noteikumi, uz kuriem pamatojoties tiks vērtēti piedāvājumi atbilstoši šajos dokumentos norādītajiem kritērijiem, vai, ja šāda vispārīga pienākuma nav, paši konkrētā iepirkuma apstākļi šādu pienākumu var radīt.

20 Lai atbildētu uz šo jautājumu, ir jānorāda, ka tad, kad līgumslēdzēja iestāde izvēlas līguma slēgšanas tiesības piešķirt saimnieciski visizdevīgākajam piedāvājumam, atbilstoši Direktīvas 2004/18 53. panta 2. punktam tai paziņojumā par līgumu vai iepirkuma procedūras specifikācijās ir jāprecizē relatīvais novērtējums, ko tā piešķir katram no kritērijiem, kuri izraudzīti, lai noteiktu saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu. Šo novērtējumu var izteikt, norādot vērtību diapazonu un tam atbilstīgu maksimālo izkliedi. Ja, pēc līgumslēdzējas iestādes domām, novērtējumu nav iespējams noteikt pierādāmu iemeslu dēļ, tad līgumslēdzēja iestāde paziņojumā par līgumu vai līguma dokumentos, vai – cenu aptaujas gadījumā – aprakstošajā dokumentā kritērijus norāda dilstošā to svarīguma secībā.

21 Šo prasību mērķis, kā precizēts Direktīvas 2004/18 preambulas 46. apsvērumā, ir ļaut ikvienam pretendentam būt pamatoti informētam par kritērijiem un pasākumiem, kuri tiks izmantoti saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma noteikšanā. Turklāt tās pauž arī līgumslēdzēju iestāžu pienākumu, kas ietverts šīs direktīvas 2. pantā, pret visiem saimnieciskās darbības subjektiem izturēties vienlīdzīgi, nediskriminējoši un pārskatāmi.

22 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru vienlīdzīgas attieksmes princips un pārskatāmības pienākums arī nozīmē, ka pretendentiem ir jābūt vienlīdzīgā situācijā gan brīdī, kad tie sagatavo savus piedāvājumus, gan brīdī, kad šos piedāvājumus izvērtē līgumslēdzēja iestāde (šajā ziņā skat. spriedumus, 2005. gada 24. novembris, *ATI EAC e Viaggi di Maio* u.c., C-331/04, EU:C:2005:718, 22. punkts, kā arī 2016. gada 24. maijs, *MT Højgaard* un *Züblin*, C-396/14, EU:C:2016:347, 37. punkts un tajā minētā judikatūra).

23 Tiesa tādējādi ir atzinusi, ka publiskā iepirkuma līguma priekšmets un piešķiršanas kritēriji ir skaidri jānosaka jau publiskā iepirkuma procedūras sākumā (spriedums, 2012. gada 10. maijs, Komisija/Nīderlande, C-368/10, EU:C:2012:284, 56. punkts) un ka līgumslēdzēja iestāde nevar piemērot piešķiršanas kritērijiem tādus apakškritērijus, kas iepriekš nav darīti zināmi pretendentiem (spriedums, 2011. gada 21. jūlijs, *Evropaïki Dynamiki/EMSA*, C-252/10 P, nav publicēts, EU:C:2011:512, 31. punkts). Tāpat arī līgumslēdzējai iestādei ir pienākums vienādi interpretēt piešķiršanas kritērijus visas procedūras laikā (spriedums, 2001. gada 18. oktobris, *SIAC Construction*, C-19/00, EU:C:2001:553, 43. punkts un tajā minētā judikatūra).

24 Šīs prasības būtībā *mutatis mutandis* ir attiecināmas uz līgumslēdzēju iestāžu pienākumu paziņojumā par līgumu vai specifikācijā norādīt katra piešķiršanas kritērija "relatīvo novērtējumu". Tiesa tādēļ ir nospriedusi, ka līgumslēdzēja iestāde principā nedrīkst piemērot novērtējuma noteikumus, kuri pretendentiem iepriekš nav bijuši paziņoti (šajā ziņā skat. spriedumu, 2008. gada 24. janvāris, *Lianakis* u.c., C-532/06, EU:C:2008:40, 38. un 42. punkts).

25 Katra piešķiršanas kritērija relatīvais novērtējums, neskarot Direktīvas 2004/18 53. panta 2. punkta trešās daļas noteikumus, ir skaidri jānosaka publiskā iepirkuma procedūras sākumā, šādi ļaujot pretendentiem objektīvi noteikt piešķiršanas kritēriju savstarpējo faktisko nozīmi vēlākā posmā, kad tos novērtēs līgumslēdzēja iestāde. Tāpat arī piešķiršanas kritēriju relatīvo novērtējumu nevar grozīt nevienā publiskā iepirkuma procedūras posmā.

26 Tomēr tiesa ir atzinusi, ka līgumslēdzēja iestāde pēc piedāvājumu iesniegšanas termiņa izbeigšanās var noteikt apakškritēriju novērtējuma koeficientus, kuri būtībā atbilst iepriekš pretendentiem paziņotajiem kritērijiem, ja ir izpildīti trīs nosacījumi, proti, pirmkārt, ar šo *ex post* noteikšanu netiek grozīti paziņojumā par līgumu vai iepirkuma procedūras specifikācijās noteiktie līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas kritēriji, otrkārt, tā neietver elementus, kas būtu varējuši ietekmēt piedāvājuma sagatavošanu, ja tie būtu bijuši zināmi piedāvājuma sagatavošanas laikā, un, treškārt, tā nav tikusi veikta, ņemot vērā elementus, kas varētu diskriminējoši ietekmēt kādu no pretendentiem (spriedums, 2011. gada 21. jūlijs, *Evropaïki Dynamiki/EMSA*, C-252/10 P, nav publicēts, EU:C:2011:512, 33. punkts un tajā minētā judikatūra).

27 Tomēr nedz Direktīvas 2004/18 53. panta 2. punktā, nedz kādā citā tās normā līgumslēdzējai iestādei nav noteikts pienākums potenciālajiem pretendentiem paziņojuma par līgumu vai specifikāciju publikācijā darīt zināmu vērtēšanas metodi, kuru līgumslēdzēja iestāde izmantos, konkrēti vērtējot un sarindojot piedāvājumus atbilstoši līguma piešķiršanas kritērijiem un to relatīvajam novērtējumam, kas iepriekš noteikti attiecīgā publiskā iepirkuma dokumentācijā.

28 Šāds vispārīgs pienākums neizriet arī no Tiesas judikatūras.

29 Tiesa ir atzinusi, ka vērtēšanas komitejai ir jādod zināma brīvība savu uzdevumu veikšanā un tādēļ tā, negrozot specifikācijā vai paziņojumā par līgumu norādītos piešķiršanas kritērijus, var strukturēt savu iesniegto piedāvājumu pārbaudes un analīzes darbu (spriedums, 2011. gada 21. jūlijs, *Evropaïki Dynamiki/EMSA*, C-252/10 P, nav publicēts, EU:C:2011:512, 35. punkts).

30 Šādu brīvību pamato arī praktiskas dabas apsvērumi. Līgumslēdzējai iestādei vērtēšanas metodi, kuru tā izmantos piedāvājumu vērtēšanai un sarindošanai, ir jāpielāgo atbilstoši lietas apstākļiem.

31 Atbilstoši Direktīvas 2004/18 2. pantā noteiktajiem publiskā iepirkuma principiem, lai novērstu jebkādu favorītisma iespēju, vērtēšanas metodi, kuru līgumslēdzēja iestāde izmantos piedāvājumu vērtēšanai un sarindošanai, principā nedrīkst noteikt pēc tam, kad līgumslēdzēja iestāde jau ir atvērusi piedāvājumus. Tomēr gadījumā, kad attiecīgo metodi pirms minētās atvēršanas pierādāmu iemeslu dēļ nevar izmantot, kā to norādījusi Beļģijas valdība, līgumslēdzējai iestādei nevar pārmest, ka tā metodi ir noteikusi tikai pēc tam, kad tā vai vērtēšanas komiteja ir iepazinusies ar piedāvājumu saturu.

32 Katrā ziņā saskaņā ar minētajiem publiskā iepirkuma principiem un iepriekš 24. un 25. punktā konstatēto tas, ka līgumslēdzēja iestāde vērtēšanas metodi nosaka pēc paziņojuma par līgumu vai specifikācijas publicēšanas, negroza piešķiršanas kritērijus, nedz arī to relatīvo novērtējumu.

33 Šajā gadījumā rodas jautājums, vai pamatlietā aplūkojamajā publiskā iepirkuma procedūrā ir izpildīti no Direktīvas 2004/18 53. panta 2. punkta izrietošie pienākumi, ņemot vērā, ka, pirmkārt, līgumslēdzēja iestāde paziņojumā par līgumu ir norādījusi tikai divus piešķiršanas kritērijus, proti, kvalitāti un cenu, katru ar piebildi "(50/100)", un ka, otrkārt, vērtēšanas komiteja piedāvājumu kvalitātes vērtējumā izmantoja skalu no "ļoti labi" līdz "vāji", tiem pa vidu esot "apmierinoši", taču cenas kritērija vērtējumā šī skala netika lietota.

34 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka abas piezīmes "(50/100)", kā lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu norādījusi iesniedzējtiesa, nozīmē, ka abiem piešķiršanas kritērijiem ir vienāda nozīme.

35 Tomēr šķiet, ka šāda kārtība neļauj pretendentu sarindojumā, kura mērķis ir atklāt saimnieciski izdevīgāko piedāvājumu, atspoguļot to piedāvājumu kvalitātes atšķirības salīdzinājumā ar to cenu – ievērojot piešķiršanas kritēriju relatīvo novērtējumu, kas paredzēts ar piezīmi "(50/100)". It īpaši šķiet, ka šī kārtība varēja ietekmēt cenas kritēriju, tam piešķirot izšķirošu nozīmi attiecībā uz šī sprieduma 33. punktā minētajā kvalitātes skalā sarindotajiem piedāvājumiem. Iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, vai līgumslēdzēja iestāde, vērtējot piedāvājumus, patiešām ir ievērojusi katra no paziņojumā par līgumu minētajiem piešķiršanas kritērijiem relatīvo novērtējumu.

36 Ir pieļaujams, ka līgumslēdzēja iestāde izmanto skalu piešķiršanas kritēriju vērtējumam, to iepriekš nepublicējot paziņojumā par līgumu vai specifikācijā, tomēr, kā konstatēts šī sprieduma 32. punktā, tas nedrīkst izmainīt šajā dokumentācijā publicēto piešķiršanas kritēriju relatīvo novērtējumu.

37 Līdz ar to no iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka uz prejudiciālo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2004/18 53. panta 2. punkts, ņemot vērā vienlīdzīgas attieksmes principu un no tā izrietošo pārskatāmības pienākumu, ir interpretējams tādējādi, ka gadījumā, kad pakalpojumu iepirkuma līguma slēgšanas tiesības ir jāpiešķir atbilstoši kritērijam par saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu no līgumslēdzējas iestādes viedokļa, tai potenciālajiem pretendentiem paziņojumā par līgumu vai attiecīgā iepirkuma specifikācijā nav jādara zināma vērtēšanas metode, kuru līgumslēdzēja iestāde grasās izmantot, konkrēti vērtējot un sarindojot piedāvājumus. Tomēr minētā metode nedrīkst izmainīt piešķiršanas kritērijus un to relatīvo novērtējumu.

Par tiesāšanās izdevumiem

38 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 31. marta Direktīvas 2004/18/EK par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru, 53. panta 2. punkts, ņemot vērā vienlīdzīgas attieksmes principu un no tā izrietošo pārskatāmības pienākumu, ir interpretējams tādējādi, ka gadījumā, kad pakalpojumu iepirkuma līguma slēgšanas tiesības ir jāpiešķir atbilstoši kritērijam par saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu no līgumslēdzējas iestādes viedokļa, tai potenciālajiem pretendentiem paziņojumā par līgumu vai attiecīgā iepirkuma specifikācijā nav jādara zināma vērtēšanas metode, kuru līgumslēdzēja iestāde grasās izmantot, konkrēti vērtējot un sarindojot piedāvājumus. Tomēr minētā metode nedrīkst izmainīt piešķiršanas kritērijus un to relatīvo novērtējumu.

[Paraksti]